02/05/2019

“Η Ανάσταση του Χριστού πηγή ζωής, ελπίδος και δυνάμεως πνευματικής ανυπολογίστου”

/ Αγιορείτικα

Γέροντας Ελισαίος, Καθηγούμενος Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας

Χριστός Ανέστη και ζωή πολιτεύεται αναφωνεί ο ιερός Χρυσόστομος στον Κατηχητικό του Λόγο για το Πάσχα. Ανέστη Χριστός και ζωή πολιτεύεται σημαίνει ότι κυριαρχεί η ζωή ή αλλιώς υπάρχει όντως ζωή ή και πιο συγκεκριμένα Ανέστη Χριστός και μπορώ να ζω ως ελεύθερος πολίτης, είμαι ελεύθερος από την δύναμη του πονηρού, είμαι ελεύθερος από τον θάνατο, ζω την όντως ζωή που μου την χάρισε ο αναστάς εκ νεκρών Κύριος.

Η Ανάστασις λοιπόν του Κυρίου δεν είναι ένα απλό ιστορικό γεγονός. Είναι κάτι ασυγκρίτως ανώτερο και σπουδαιώτερο από τα ιστορικά γεγονότα που αναφέρει η ιστορία. Η ανάσταση του Χριστού είναι πηγή ζωής, ελπίδος και δυνάμεως πνευματικής ανυπολογίστου. Ίσως κανείς δεν είναι ικανός να εκφράσει πλήρως αυτήν την δύναμη που εκπέμπεται από τον αναστάντα Κύριο και μεταγγίζεται στην ανθρώπινη ύπαρξη.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός μετά την ανάστασή Του μένει σαράντα ημέρες ζώντας μαζί με τους μαθητές Του. Αυτές οι ημέρες ήταν μία μύηση και μία μυσταγωγία,

μία μαθητεία, θα λέγαμε, σε ένα μυστήριο. Πλέον οι μαθητές αλλά και οι πιστοί όλων των αιώνων δεν θα αναγνωρίζουν τον Ιησού μέσω των αισθήσεων και της συνήθους μορφής Του, αλλά μέσω της πίστεως και των πνευματικών αισθήσεων. Δεν είναι η ζωή εκείνη που είχαν γνωρίσει μέσα σ' ένα σώμα που είχε ο Χριστός προσλάβει για την αγάπη των αποστόλων και όλου του κόσμου. Δεν είναι πλέον ο Χριστός ο φαινόμενος, ο απλώς ορώμενος, δεν είναι αυτός που είχε γνωρίσει η αγία Μαγδαληνή. Γι' αυτό όταν πήγε να τον ψηλαφήσει απέτυχε και άκουσε το «μη μου άπτου», διότι πήγαινε να εγγίσει κάποιον που νόμιζε ότι είναι ο ίδιος που έβλεπε προ της αναστάσεως. Ο τωρινός ήταν ο Χριστός «μετά το παθείν», ο δοξασμένος και παίρνει αυτή την άφθαρτη ζωή μετά το πάθος, ήταν αυτό που έλαβε ο ίδιος και όχι αυτό που οι μαθητές είχαν ενταφιάσει και το είδαν κατά την αποκαθήλωση. Τώρα το σώμα του Χριστού δεν υπόκειται στους νόμους της φθοράς και της φύσεως. Είναι αυτό που ψάλλομε «όσα ηθέλησε εποίησε». Αυτός είναι όπως λέγει ο γέροντας Αιμιλιανός, «ό,τι και όπως και όσο παρουσιάζεται, ως ό,τι προσφέρεται, όσο προσφέρεται εις τους μαθητάς Του. Αυτός είναι ο διδόμενος, αυτός είναι ο διαδιδόμενος, ο μεταλαμβανόμενος, αλλά όσο θέλει Εκείνος... χωράμε εμείς, ό,τι μπορούμε εμείς, ό,τι καταλαβαίνομε εμείς, ό,τι θέλομε εμείς».

Ας προσπαθήσουμε λοιπόν να προσεγγίσουμε λίγο αυτό το μυστήριο και να κατανοήσουμε από μία μόνο εμφάνιση του Χριστού μετά την ανάστασή Του στους δύο μαθητές καθώς ήταν πορευόμενοι προς την κώμην Εμμαούς η οποία βρισκόταν λίγο μακρύτερα, «σταδίους εξήκοντα» (11 χιλιόμετρα) από τα Ιεροσόλυμα. Την εμφάνιση αυτή του Κυρίου την εξιστορεί μόνο ο ευαγγελιστής Λουκάς και είναι από τις ωραιότερες και πιο ζωντανές σκηνές του Ευαγγελίου.

Από την διήγηση αυτής της περικοπής φαίνεται πως οι δύο μαθητές, ο Κλεόπας (εκ των εβδομήκοντα) και ίσως ο Λουκάς, ήταν βαθειά θλιμμένοι και απελπισμένοι για τα γεγονότα των τελευταίων εκείνων ημερών, δηλαδή για την καταδίκη, την σταύρωση και τον θάνατο του διδασκάλου τους Ιησού στον οποίο είχαν στηρίξει τις μεσσιανικές τους ελπίδες, οι οποίες πλέον είχαν σβήσει παντελώς. Παρ' όλη όμως την θλίψη τους η αγάπη τους για τον Ιησού δεν είχε σβήσει από τις αγνές και ειλικρινείς καρδιές τους. Και αυτό φαίνεται από το περιεχόμενο της συζητήσεώς τους το οποίο αφορούσε το πρόσωπό Του. Δεν μπορούσαν να κατανοήσουν πώς ξαφνικά ανατράπηκαν όλα και μέσα σε λίγο χρόνο πέθαναν όλες τους οι ελπίδες μαζί με τον αγαπημένο τους διδάσκαλο.

Όμως πάλι ξαφνικά και ανέλπιστα εμφανίζεται σε αυτούς ο Ιησούς ως ένας άγνωστος συνοδοιπόρος και τους πλησιάζει ενώ αυτοί συνομιλούν μεταξύ τους. Ο ευαγγελιστής Μάρκος κάνοντας μόνο μία μικρή αναφορά στο γεγονός αυτό, μας

λέει ότι «εφανερώθη εν ετέρα μορφή» ο Ιησούς. Ο ευαγγελιστής Λουκάς μας αναφέρει πως «οι οφθαλμοί αυτών εκρατούντο του μη επιγνώναι Αυτόν». Σε αυτούς τους στίχους κρύβεται ένα μεγάλο και πολύ σημαντικό μυστήριο. Πλέον οι σχέσεις των μαθητών με τον Ιησού και των πιστών σε όλους τους αιώνες αλλάζουν. Δεν θέλει στο εξής ο Κύριος να τον αναγνωρίζουν με τα χαρακτηριστικά της ανθρώπινης μορφής Του αλλά διά της πίστεως και της εμπειρίας. Πουθενά και σε κανένα ευαγγέλιο δεν αναφέρεται το πώς ήταν ο Χριστός κατά την εξωτερική Του μορφή. Μόνο μέσω της εκκλησιαστικής παραδόσεως μπορούμε λίγο να Τον προσεγγίσουμε και να Τον εικονίσουμε. Ίσως γι' αυτό και οι ιεροί ευαγγελιστές δεν μας καταθέτουν καμμία τέτοια πληροφορία για να μυήσουν κι εμάς στο ίδιο μυστήριο.

Ο Ιησούς πλησιάζει τους μαθητές και ζητάει να πούνε τι συζητούν μεταξύ τους και είναι σκυθρωποί. Προσποιείται άγνοια για να φανερώσουν οι ίδιοι το περιεχόμενο της συζητήσεώς τους. Με αυτόν τον τρόπο θέλει να λάβει την αφορμή ώστε να τους ομιλήσει και να τους δώσει να κατανοήσουν μέσα από τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης ότι ο Μεσσίας είναι παθητός και «ταύτα έδει παθείν τον Χριστόν και εισελθείν εις την δόξαν αυτού». Καθώς όμως Κύριος τους ομιλούσε και τους ερμήνευε τις Γραφές οι καρδιές των δύο μαθητών εφλέγοντο από το θεϊκό πυρ και μία γλυκιά παρηγοριά και ειρήνη κυριαρχούσε μέσα τους. Το είδος του Προσώπου του Χριστού ήταν έτερον αλλά η ενέργεια του λόγου της χάριτος και της παρουσίας ήταν η ίδια και γνώριμη. Οι δύο μαθητές έκπληκτοι από αυτήν την ξαφνική και ανέλπιστη εσωτερική αλλαγή των αισθημάτων της καρδιάς των δεν θέλουν να αποσπαστούν από τον άγνωστο ακόμη συνοδοιπόρο τους και ενώ εκείνος «προσεποιείτο πορρωτέρω πορεύεσθαι» διότι είχαν πλησιάσει στο χωριό Εμμαούς, εκείνοι «παρεβιάσαντο αυτόν λέγοντες» την τόσο βαθειά σε περιεχόμενο και νόημα φράση «μείνον μεθ' ημών, ότι προς εσπέρα εστί και κέκλικεν η ημέρα. Και εισήλθε του μείναι συν αυτοίς». Ο Ιησούς, ευγενέστατος, προσποιήθηκε ότι θα περπατήσει μακρύτερα. Όμως οι μαθητές επέμεναν πολύ και ο Κύριος δείχνοντας ακόμη μία φορά την άκρα ευγένειά Του εισήλθε και έμεινε μαζί τους.

«Και εγένετο εν τω κατακλιθήναι αυτόν μετ' αυτών, λαβών τον άρτον ευλόγησε και κλάσας επεδίδου αυτοίς. Αυτών δε διηνοίχθησαν οι οφθαλμοί και επέγνωσαν αυτόν (εν τη κλάσει του άρτου) και Αυτός άφαντος εγένετο απ' αυτών». Βλέπουμε λοιπόν πως αρχικώς ο Χριστός συμπορεύεται με τους μαθητές κατά μυστικόν τρόπον και στη συνέχεια αποκαλύπτεται όλο και καθαρώτερα. «Εγνώσθη αυτοίς εν τη κλάσει του άρτου». Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στη ζωή του πιστού. Ο Χριστός εμφανίζεται «εν ετέρα μορφή» και γνωρίζεται «εν τη κλάσει του άρτου», δηλαδή μέσω των θείων Του μυστηρίων και κυρίως της Θείας Ευχαριστίας και μεταλήψεως του σώματος και αίματός Του εν τω είδει του άρτου και του οίνου

και έχουμε όλην την αίσθησιν και την πληροφορία ότι μέσα μας εισήλθε ο ίδιος ο Χριστός άσχετα εάν οι οφθαλμοί μας βλέπουν ψωμί και κρασί.

«Και Αυτός άφαντος εγένετο». Στην κλάση του άρτου Τον γνώρισαν και μόλις Τον γνώρισαν έγινε άφαντος και εξαφανίστηκε από τα μάτια τους. Αν όμως ο Χριστός μετά την αναγνώριση έμενε δεν θα Τον κατανοούσαν ορθά, διότι θα Τον εντόπιζαν και θα Τον ερμήνευαν διαφορετικά. Θα θεωρούσαν ότι είναι μόνο εκεί μαζί τους, ενώ ο Κύριος είναι πανταχού παρών. Όμως σε αυτήν την εμφάνιση του Κυρίου από τα μάτια των μαθητών βλέπουμε και κατανοούμε ένα ακόμη μυστήριο που έτσι συνηθίζει να ενεργεί η πρόνοια της παιδείας του Θεού. Όταν ο Κύριος ενδημεί στην καρδιά του ανθρώπου διά της ενεργείας του Πνεύματός Του και ο άνθρωπος τον θεωρεί, στην συνέχεια αναχωρεί, μέχρις ότου η ψυχή που τον αγαπά να τον ποθήσει περισσότερο ως το ακρότατον εφετόν της. Όσοι λοιπόν Τον γνώρισαν με αυτόν τον τρόπο έχουν στο εξής μία επιπλέον μαρτυρία της αναστάσεώς Του. Η εμπιστοσύνη στο κήρυγμα των αποστόλων, όπου ήταν οι αυτόπτες μάρτυρες της αναστάσεως του Κυρίου, τώρα πλέον γίνεται ένα προσωπικό βίωμα και μία προσωπική μαρτυρία ότι αληθώς ανέστη ο Κύριος.

Η προσωπική μαρτυρία ότι αληθώς ανέστη ο Κύριος μας βεβαιώνει ότι ο ίδιος νίκησε τον θάνατο, συνέτριψε την δύναμη του διαβόλου και ότι εμείς δεν είμαστε δέσμιοι του τάφου και του θανάτου, αλλά προορισμένοι για ζωή αιώνια και ανάσταση. Και όχι μόνο αυτό, αλλ’ έχομε μεγαλύτερο δικαίωμα να μετέχουμε, να έχουμε μερίδιο, θέση στην ανέσπερη ημέρα της βασιλείας Του και πλήρη κοινωνία στην αιώνια δόξα Του.

Το βίωμα όμως αυτό απαιτεί δύο πράγματα. Το πρώτο είναι αυτό που διατυπώνει ένας προσευχόμενος μοναχός ενώπιον του τάφου του Κυρίου «….Κύριε, χθες κατάλαβα κάτι καινούργιο. Ότι δηλαδή, για να έλθεις στην ψυχή, δημιουργείς πρώτα κλίμα ταπεινώσεως. Πραγματικά τι μπορεί να σταθεί ενώπιόν Σου όταν έρχεσαι μέσα μου, τι είμαι για Σένα περισσότερο από το μηδέν, αφού δεν υπήρχα πριν με δημιουργήσεις». «Κύριε δώσε την ταπείνωση που θα Σε ελκύσει εντός μου. Μετά όλα Εσύ θα τα δώσεις. Όταν έλθεις Εσύ, πόση ελευθερία και ευλογία πνευματική θα φέρεις. Ποιος θα μπορέσει να εκφράσει την στοργική απλότητα με την οποία αναστρέφεσαι Κύριε μέσα στην ψυχή που επισκέπτεσαι;…. Δεν έχω να κάμω τίποτε. Μόνο να «κρεμασθώ από τον Θεόν» για να με ταπεινώσει και να με επισκεφθεί…..Τον ερχομό Σου προαναγγέλλει μία βαθειά ταπείνωση που Συ εκχέεις μέσα στην ψυχή». Η ταπείνωση λοιπόν.

Και το δεύτερο είναι να συναντάς τον Χριστό «εν ετέρα μορφή», να συναντάς την «μορφήν» του Χριστού στα πρόσωπα των αδελφών σου. Κάθε ελάχιστος αδελφός μας είναι ο Χριστός «εν ετέρα μορφή». Κάθε άνθρωπος είναι πλασμένος «κατ’

εικόνα Θεού» και η τιμή της εικόνος διαβαίνει στο πρωτότυπο. Η Ανάστασις λοιπόν συνεχίζεται και μετά την ανάσταση του Χριστού. Ο αναστημένος Χριστός συνεχίζει και μετά την ιστορική ανάσταση να περπατά μαζί μας και να μας λέγει, να μας εξηγεί «τα περί της Βασιλείας του Θεού». Και όπως λέγει ο γέροντας Αιμιλιανός: η Βασιλεία του Θεού είναι εκεί που ο Θεός αναπαύεται, εκεί που ο Θεός υπάρχει, και δεν υπάρχει παρά εν εαυτώ, καθ' εαυτόν. Επομένως Βασιλεία του Θεού είναι ο ίδιος ο Θεός. Αυτός αποκαλύπτει το μυστήριο της αδιαλείπτου ενώσεως από τώρα, μετά την ανάσταση, του Θεού και του ανθρώπου, δηλαδή είναι σαν να μας λέγει «είμαι ζων ως προς εσένα, όταν με προσλαμβάνεις. Και εγώ ζω εν σοι και συ ζης εν εμοί». Και τελειώνοντας επανερχόμαστε στην αρχή «Χριστός ανέστη και ζωή πολιτεύεται». Ζω για τον Χριστό, τον σταυρωμένο και αναστημένο. Η ζωή μου ζητά την Ζωή, η προσωπική μας ζωή ζητά το πρόσωπο, το ζωντανό, το μετά την ανάσταση πρόσωπο του Χριστού, ζητεί τον Χριστόν ως τον προσωπικόν της Θεόν. Τότε η αληθινή μαρτυρία της Αναστάσεως θα συνεχίζεται και θα είναι μία μαρτυρία φωταυγής της παρούσης ζωής και ανταύγεια της αιωνίου, της άλλης βιοτής. Ιδού ένας ελκυστικός αγώνας για το Πεντηκοστάριο, μέσα στο οποίο ο Χριστός με κάθε γιορτή, «μετά το παθείν» και με κάθε τρόπο, εμφανίζει «τον εαυτό του ζώντα εν πολλοίς τεκμηρίοις και λέγων ημίν περί της Βασιλείας του Θεού».